7/4432 343 -3-

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SÜRELİDİR

SAYI : B.02.0.007/1406
KONU :

ANKARA
5./7./2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) TBMM Başkanlığı'nın 06.06.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4432-10715 25076 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 12.06.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-520-9/2833 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Teoman Rıza GÜNERİ'nin, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/4432-10715 esas no'lu yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Şükrü S. GÜREL
Devlet Bakanı

Ek: Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Ek-1

SN. TEOMAN RIZA GÜNERİ'NİN 7/4432-10715 NO.'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAPTIR

Eti Holding A.Ş., 1935 yılında kurulan ve bugünkü yapısıyla ana faaliyet alanları bor ve alüminyum sektörleri olarak belirlenen bir Kamu Kuruluşu'dur.

Bor, ülkemizin sahip olduğu en önemli madenlerden biridir. Bünyelerinde değişik oranlarda bor oksit (B_2O_3) içeren bor minerallerinin en önemlileri kolemanit, üleksit ve tinkal'dir. Bor mineralleri bazı alanlarda ham olarak kullanılabildiği gibi, genel olarak rafine bor bileşiklerine ve uç ürünlere dönüştürüldükten sonra geniş bir kullanım alanı bulmaktadır. Cam endüstrisinden sabun ve deterjanlara, gübre ve tarımsal ilaçlardan aleve dayanıklı malzemelere, nükleer uygulamalara kadar geniş bir kullanım alanı olan bor ürünleri günümüz teknolojisinde önemli bir yere sahiptir.

Dünyadaki önemli bor yatakları Türkiye, ABD ve Rusya'dadır. Dünya toplam bor rezervinde Türkiye'nin payı %63, diğer önemli ülke olan ABD'nin ise %10,3'dür. Dünyadaki en önemli bor üreticileri; US Borax Inc. (ABD) ve Eti Holding A.Ş. (Türkiye)'dir. Dünya bor üretiminin %70'den fazlasını ABD ve Türkiye gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin bor pazarını gelişmiş ülkeler oluşturmakta olup ihracatının büyük çoğunluğu bu ülkelere yapılmaktadır.

Son yıllarda ülkemiz bor ihracatının parasal değeri 220-240 milyon US$ arasında olup bu değerde ham bor ve rafine bor ürünlerinin payı yaklaşık yarı yarıyadır.

Ülkemizin en değerli yeraltı zenginliği durumundaki bor tuzlarının Türkiye ekonomisine katkısının azami seviyelere yükseltilmesi ve istikrarlı bir yapı içerisinde kalıcı ve uzun vadeli olarak devamı için bor tuzlarının Devlet eliyle İşletilmesi hem yasal bir zorunluluk, hem de ülke menfaatleri için bir gereklilik arz etmektedir.

Soru Önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız aşağıda verilmiştir.

Soru-1: Eti Holding A.Ş.'nin özelleştirilmesiyle ilgili olarak 6 Ocak 2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ÖYK kararı mı, yoksa daha sonraki Bakanlar Kurulunun "ilke kararı"mı dikkate alınacaktır?

Cevap-1: Eti Holding A.Ş. Genel Müdürlüğü Özelleştirme Yüksek Kurulunun 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı kararı ile özelleştirme kapsamına alınmıştır. Ancak Devlet Bakanlığı'nın (Sn Prof. Dr. Şükrü Sina GÜREL) söz konusu kararın değiştirilmesine yönelik olarak konuyu Bakanlar Kurulunun değişik tarihlerdeki toplantılarında gerekçeleri de açıklanarak gündeme getirmesinden sonra, Eti Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamından çıkartılması hususunda 18.06.2001 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında karar alınmıştır. Bu amaçla Özelleştirme Yüksek Kurulu'ndan bir karar istihsali amacıyla karar metni imzaya açılmıştır.

Soru-2: Bakanlar Kurulunda alınan bu ilke kararından sonra Eti Holding'e ilişkin resmi işlemler hangi aşamaya gelmiştir?

Cevap-2: Malumları olduğu üzere, Eti Holding A.Ş.'nin özelleştirilmesi için hazırlık işlemlerinin 6 ay içerisinde tamamlanmasına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı 06.01.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak, 18.06.2001 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında Eti Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamından çıkartılması hususunda karar alınmış olup, bu amaçla Özelleştirme Yüksek Kurulu'ndan bir karar istihsali amacıyla karar metni imzaya açılmıştır.

Soru-3: Eti Holding'in özelleştirilmesi ile ilgili olarak öyle görülüyor ki hükümet içerisinde farklı görüşler mevcuttur. Bu hususla ilgili net bir görüşün ortaya konulamaması sebebiyle de kamuoyunda endişeler mevcuttur. Bu kararda IMF gibi uluslararası kuruluşların mı yoksa milli hassasiyetin mi ağır basacağı dikkatle takip edilmekte ve sonucu merakla beklenmektedir. Bu bakımdan Hükümetin Eti Holding'in özelleştirilmesi hususundaki nihai düşüncesi ne olacaktır? Bu konuda resmi görüş ne zaman netleşecektir?

Cevap-3: Hükümetimiz, geçmişi Cumhuriyet tarihimize dayanan ve madencilik sektörünün köklü kuruluşu olan Eti Holding A.Ş.'nin ülkemiz ekonomisine bugüne kadar yaptığı katkının bilinci ile ülkemizin en değerli yeraltı zenginliği durumundaki bor tuzlarının Türkiye ekonomisine katkısının azami seviyelere yükseltilmesi ve istikrarlı bir yapı içerisinde kalıcı ve uzun vadeli olarak devamı için, bor tuzlarının Devlet eliyle işletilmesinin hem yasal bir zorunluluk, hem de ülke menfaatleri için bir gereklilik arz ettiği düşüncesindedir. Bu görüş doğrultusunda, 18.06.2001 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında Eti Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamından çıkartılması hususunda karar alınmıştır.

Soru-4: Devlet Bakanı Şükrü Sina GÜREL'in Bakanlar Kurulunun ilke kararını hatırlatması karşısında Devlet Bakanı Yüksel Yalova'nın "4046 sayılı kanunun 3. Maddesi gereğince Eti Holding'in özelleştirme kapsamından çıkarılması ancak ÖYK kararı ile mümkündür" şeklindeki cevabı basında (Milliyet, 29 Nisan) yer almıştır. Bu doğrultuda Eti Holding'in özelleştirme kapsamından çıkarılması maksadıyla bir ÖYK kararı alınması çalışması var mıdır?

Cevap-4: 18.06.2001 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında Eti Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamından çıkartılması kararı alınmış ve Özelleştirme Yüksek Kurulu'ndan bir karar istihsal etmek üzere karar metni imzaya açılmıştır.